Mnenje Evropskega ekonomsko-socialnega odbora o rezultatih vrha o zaposlovanju

(2009/C 306/16)

Predsednik Evropske komisije je v pismu z dne 13. marca 2009 v skladu s členom 262 Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti Evropski ekonomsko-socialni odbor zaprosil za mnenje o naslednji temi:

„Rezultati vrha o zaposlovanju“.

Strokovna skupina za zaposlovanje, socialne zadeve in državljanstvo, zadolžena za pripravo dela Odbora na tem področju, je mnenje sprejela 26. maja 2009. Poročevalec je bil g. GREIF.

Evropski ekonomsko-socialni odbor je mnenje sprejel na 454. plenarnem zasedanju 10. in 11. junija 2009 (seja z dne 11. junija) s 140 glasovi za, 27 glasovi proti in 24 vzdržanimi glasovi.

1. **Priporočila**

1.1 Sedanja finančna in gospodarska kriza je močno prizadela države članice EU. Brezposelnost narašča v zaskrbljujočem obsegu, zato mora biti preprečevanje množičnih odpuščanj in nadaljnjega naraščanja brezposelnosti glavna prednostna naloga v vsej EU. EESO se zaveda, da so zato potrebna posebna prizadevanja vseh odgovornih v državah članicah, pa tudi na ravni EU. „Business as usual“, delovanje, kakor da se ne bi zgodilo nič, nikakor ni odgovor na te razmere; aktualna politika zaposlovanja ne more nadaljevati po starih tirnicah.

1.2 Za premostitev sedanje krize na trgu dela EESO izraža naslednja priporočila, ki naj bi tudi prispevala k pripravi ustreznih sklepov Evropskega sveta 18. in 19. junija 2009:

— ponovna pridobitev zaupanja potrošnikov in vlagateljev z zagotavljanjem in spodbujanjem povpraševanja v zasebnem in javnem sektorju;

— uporaba instrumentov aktivne politike trga dela, ki se financirajo z javnimi sredstvi, s katerimi se delavcem omogoči, da obdržijo zaposlitev in se hkrati nadalje usposabljajo;

— po možnosti izogibanje znižanju dohodka, spodbujanje enakih možnosti, obravnavanje neenakosti in zagotavljanje večje varnosti na trgu dela;

— zagotavljanje javnih naložb z začasno prožno uporabo Pakta za stabilnost in rast ter razširitvijo davčne osnove v državah članicah;

— povečanje evropskih sredstev in lažji dostop do sredstev iz evropskih strukturnih skladov ter naglo izboljšanje koriščenja sredstev iz sklada za prilagoditev globalizaciji;

— nadaljevanje socialno sprejemljivih strukturnih reform, izboljševanje znanja in spretnosti ter njihova boljša prilagoditev povpraševanju na trgu dela, spodbujanje mobilnosti in podjetništva.

1.3 Socialni partnerji in drugi predstavniki organizirane civilne družbe imajo pri spopadanju s krizo glavno vlogo. Naloga odgovornih akterjev v gospodarstvu, družbi in politiki je zdaj zagotoviti, da se takšna kriza ne bo več ponovila.

2. **Uvod: brezposelnost v EU močno narašča, zato politika zaposlovanja ne more nadaljevati po starih tirnicah**

2.1 Sedanja finančna in gospodarska kriza je močno prizadela države članice EU. Število podjetij, ki jih je prizadel gospodarski upad, se je od septembra 2008 izredno povečalo. Brezposelnost narašča v zaskrbljujočem obsegu:

— brezposelnost v euroobmočju bo po zadnjih napovedih s 7,5 % v letu 2008 narasla na 10 % v letu 2009, leta 2010 pa bo dosegla celo 12 % ([1]);

— v primerjavi s prejšnjimi obdobji gospodarskega nazadovanja zdaj brezposelnost narašča veliko hitreje. Na začetku devetdesetih let se je brezposelnost vsakih štiri do pet četrtletij povečala za 1 %, v euroobmočju pa se bo samo v letu 2009 povečala za 3 % ([2]);

([1]) OECD, Interim Forecast March *(marčevska vmesna napoved)*, 2009. V primerjavi s temi napovedmi glede števila brezposelnih v EU-16 je stopnja brezposelnosti v EU-15 leta 1999 znašala 9,9 %, v EU-11 pa 10,9 % (https://www.oecd.org/dataoecd/7/20/2666439.pdf).

([2]) Glej opombo 1.

— v mnogih sektorjih – tako storitvenih (predvsem v bančnem sektorju) kot proizvodnih (predvsem v avtomobilski industriji in pri njenih dobaviteljih, v kemični industriji in gradbenem sektorju) – je že prišlo do večjih odpuščanj delavcev;

— pripraviti se moramo na nadaljnje boleče naraščanje brezposelnosti: po sedanjih napovedih Komisije in Organizacije za gospodarsko sodelovanje in razvoj bo delo izgubilo še več kot 8 milijonov ljudi.

2.2 Glede na te zaskrbljujoče težnje na trgih dela mora biti preprečevanje množičnih odpuščanj in nadaljnjega naraščanja brezposelnosti zdaj glavna prednostna naloga v vsej EU. EESO se zaveda, da to zahteva posebna prizadevanja vseh odgovornih v državah članicah, pa tudi na ravni EU. „Business as usual", delovanje, kakor da se ne bi zgodilo nič, nikakor ni odgovor na te razmere; aktualna politika zaposlovanja ne more nadaljevati po starih tirnicah. Zato je EESO pozdravil organizacijo vrha o zaposlovanju kot dobro priložnost za začetek razprave o tem, kaj storiti, da se takšna kriza s tako hudimi posledicami za trge dela ne bo ponovila, in sprejel povabilo k aktivnemu sodelovanju s socialnimi partnerji in zainteresiranimi stranmi civilne družbe.

2.3 EESO je že v svojem Programu za Evropo ([3]) in v prejšnjih mnenjih (predvsem v mnenju o evropskem programu za oživitev gospodarstva) poudaril glavne točke, ki so še posebno pomembne kot kratkoročni ukrepi za izhod krize.

2.4 V tem mnenju Odbor dodaja nova priporočila, kako ustaviti nadaljnje naraščanje brezposelnosti. Z njimi želi prispevati k pripravi ustreznih sklepov Evropskega sveta, ki bo zasedal 18. in 19. junija 2009.

3. **Priporočila EESO za premostitev sedanje krize na trgu dela**

3.1 *Ponovna vzpostavitev zaupanja potrošnikov in vlagateljev z zagotavljanjem in spodbujanjem povpraševanja v zasebnem in javnem sektorju*

3.1.1 Politika trga dela sama po sebi ne ustvarja delovnih mest. Ta proces sicer lahko podpre, ne more pa biti nadomestilo za dinamiko, ki je potrebna za odpiranje delovnih mest. Stabilno gospodarstvo je temelj učinkovite politike trga dela. Brez oživitve gospodarstva se zaposlovanje ne bo pozitivno razvijalo. Politika trga dela je torej lahko – še posebno v tej napeti situaciji na trgu dela – uspešna samo v ugodnejših makroekonomskih razmerah. Zato je EESO podprl evropski načrt za oživitev gospodarstva, sprejet decembra 2008. Po njegovem mnenju gre za pravilen odziv na prihodnje izzive, vendar Komisijo in zainteresirane strani v državah članicah poziva k takojšnjemu izvajanju programa brez dodatnih zamud ([4]).

3.1.2 Za preprečitev množičnih odpuščanj in zajezitev visoke brezposelnosti pa so zdaj potrebna veliko večja prizadevanja na nacionalni in evropski ravni. EESO ponavlja že izraženi pomislek, da je namreč obseg doslej sprejetih programov za oživitev gospodarstva premajhen ([5]). Če se bo jeseni pokazalo, da dosedanji ukrepi za preprečevanje množične brezposelnosti niso dovolj, EESO poziva k sprejetju drugega evropskega načrta za oživitev gospodarstva z obsežnim učinkom na trg dela in sredstvi v višini 2 % BDP. Poleg dodatnih nacionalnih naložb, ki jih je treba izvajati bistveno bolj usklajeno kot doslej, da bodo imele večji učinek na zaposlovanje, je treba tudi opredeliti pomembne evropske naložbene projekte.

3.1.3 Poleg oživitve gospodarstva so bistvenega pomena ukrepi politike trga dela. Zato bi morala biti načrtovana sredstva v višini 1 % BDP namenjena izključno ukrepom v okviru politike trga dela, ki bi se lahko razlikovali glede na situacijo na trgu dela v državi članici EU (npr. večja podpora za brezposelne, spodbujanje modelov prožne varnosti, podpora modelom zaposlitve s skrajšanim delovnim časom z ustrezno zajamčenim dohodkom, naložbe v izobraževanje in nadaljnje usposabljanje, večja uporaba spodbud za zaposlovanje, preprečevalne in podjetjem prilagojene spodbude, ustvarjanje delovnih mest v tretjem sektorju ipd.), dodaten 1 % pa bi bilo treba nameniti naložbam z velikim učinkom na zaposlovanje. Naložbe v reševanje okoljskih in socialnih problemov ter spodbujanje inovacij obetajo „dvojni" uspeh, vendar le, če njihov cilj ni le kratkoročna oživitev gospodarstva, temveč v smislu lizbonske strategije tudi povečanje konkurenčnosti in prihodnjega potenciala za rast.

3.2 *Uporaba instrumentov aktivne politike trga dela, ki se financirajo z javnimi sredstvi, s katerimi se delavcem omogoči, da obdržijo zaposlitev in se hkrati dodatno usposabljajo*

3.2.1 EESO pozdravlja dejstvo, da je vse več držav članic EU zaradi dramatične situacije na trgu dela in težkega položaja mnogih podjetij uporabilo instrumente aktivne politike trga dela, ki se financirajo z javnimi sredstvi, s katerimi želijo omogočiti, da delavci obdržijo zaposlitev v podjetju, hkrati pa se dodatno usposabljajo (tj. zaposlitev s skrajšanim delovnim časom). Uporaba takšnih modelov, ki podjetjem omogočijo, da v krizi obdržijo zaposlene, ob ustrezni dohodkovni podpori

([3]) Glej Program za Evropo: predlogi civilne družbe (www.eesc.europa.eu).

([4]) Mnenje EESO z dne 24. marca 2009 *Evropski načrt za oživitev gospodarstva,* poročevalec g. DELAPINA (UL C 228 z dne 22.9.2009).

([5]) Glej opombo 4.

zaradi skrajšanega delovnega časa, je po mnenju EESO veliko pametnejši način za premostitev krize, kot pa da podjetje ob prvem upadu naročil enostavno začne odpuščati usposobljene delavce. Tako podjetje namreč obdrži dovolj usposobljeno delovno silo za čas po izhodu iz krize. Po mnenju EESO bi bilo treba tovrstne modele oblikovati tudi v državah članicah EU, kjer jih še ni, in jih vsekakor razširiti tudi na zaposlene z nestandardnimi pogodbami o zaposlitvi.

3.2.2 Čeprav lahko tovrstni modeli začasno sprostijo napetost v sektorjih in podjetjih, ki so v posebno težkem položaju, se je treba kljub temu vprašati, kaj storiti, če se bo gospodarski upad nadaljeval in z ukrepi, usmerjenimi na podjetja, ne bo več mogoče preprečiti odpuščanj. V tem primeru bo treba ob sodelovanju socialnih partnerjev pripraviti dodatne instrumente za obsežno varnost zaposlitve in preusposabljanje ter zagotoviti sredstva zanje, da se prepreči popoln razmah krize na trgu dela (npr. varnostne mreže za posamezne sektorje ter povpraševanju prilagojeno usposabljanje v panogah prihodnosti, kot so okolje, energija in zdravje).

3.2.3 Poleg tega je treba vzpostaviti zadostne, učinkovite in trajnostne mreže socialne varnosti, pri čemer je treba zlasti poskrbeti za pomoč najbolj prizadetim, torej socialno šibkim in prikrajšanim skupinam na trgu dela. Kriza namreč praviloma najprej prizadene najšibkejše udeležence, ki delajo v negotovih delovnih razmerah, kot so pogodbeni delavci ali delavci, zaposleni za določen čas, pa tudi prikrajšane skupine na trgu dela. Kriza prekomerno prizadene tudi mlade, zato je njihovo vključevanje na trg dela med obdobjem krize glavna prednostna naloga. Socialna ekonomija ima lahko pomembno vlogo pri premagovanju krize, zlasti pri ustvarjanju smiselnega in družbeno pomembnega zaposlovanja. Vendar pa je treba pri tem paziti, da ne pride do izkrivljanja konkurence.

3.3 *Po možnosti izogibanje znižanju dohodka, spodbujanje enakih možnosti, obravnavanje neenakosti in zagotavljanje večje varnosti na trgu dela*

3.3.1 Hiter in velik porast brezposelnosti ter uporaba modelov zaposlitve s skrajšanim delovnim časom kažeta, da so trgi dela v večini držav članic EU dovolj prožni, da se podjetja lahko kratkoročno odzivajo na upad naročil. Zato ne moremo trditi, da so trgi dela v Evropi preveč togi. Pozivi k omejevanju veljavnih predpisov s področja varnosti zaposlitve so tako popolnoma nerealni. Ker je vse več zaposlenih zaradi poslabšanja razmer na trgu dela izpostavljenih vse hujšemu tveganju, je – ravno nasprotno – bolj potrebna večja učinkovita varnost na trgih dela. Po mnenju EESO je to mogoče doseči tudi tako, da se zlasti brezposelnim olajša dostop do storitev socialne podpore in poveča obseg teh storitev, s čimer se prepreči nadaljnje povečevanje neenakosti. V povezavi s tem EESO poziva Komisijo, naj oživi svoj predlog za podaljšanje obdobja upravičenosti do podpore za primer brezposelnosti ([6]).

3.3.2 Pri vseh ukrepih, povezanih s krizo, je vsekakor treba paziti, da niso v nasprotju s ciljem spodbuditi povpraševanje in zaposlovanje ter omiliti težak socialni položaj. Oblikovati jih je treba tako, da bodo socialno sprejemljivi ter da bodo spodbudili rast in zaposlovanje. Zato morajo države članice ob sodelovanju socialnih partnerjev z ustrezno davčno in dohodkovno politiko krepiti tudi zasebno potrošnjo.

3.3.3 EESO je že poudaril, da ima plačna politika, ki upošteva dvojno vlogo plač v gospodarstvu, glavno vlogo pri iskanju izhoda iz krize. Podjetja vlagajo in odpirajo delovna mesta le, če pričakujejo določeno povpraševanje, zato srednjeročno prilagajanje rasti plač skupni rasti produktivnosti v državi z vidika celotnega gospodarstva zagotavlja ravnovesje med ustreznim povečevanjem povpraševanja in ohranjanjem cenovne konkurenčnosti. Socialni partnerji si morajo zato prizadevati za preprečevanje zniževanja plač v smislu politike, ki temelji na iskanju koristi na škodo drugih (t. i. politika *beggar thy neighbour*) ([7]). Zato EESO še posebej v času velikega gospodarskega upada poudarja, da je treba plačno politiko prilagajati razvoju produktivnosti celotnega gospodarstva.

3.4 *Zagotavljanje javnih naložb z začasno prožno uporabo Pakta za stabilnost in rast ter razširitvijo davčne osnove v državah članicah*

3.4.1 Ukrepi za oživitev gospodarstva in stabilizacijo trgov dela bodo dragi. Večina držav EU bo prekoračila dovoljeno stopnjo javnega dolga, ki znaša 3 %. Kot je EESO že poudaril, so prekoračitve po njegovem mnenju v okviru prenovljenega Pakta za stabilnost in rast v teh izrednih razmerah smiselne in nujne ter jih je treba dopustiti brez sankcij. Pogoji pakta nikakor smejo ovirati javnih in v prihodnost usmerjenih naložb v raziskave, razvoj in izobraževanje, s katerimi se ustvari potencial za prihodnjo rast ([8]). Ta rast je namreč pogoj za to, da se bomo po premostitvi krize hitro vrnili k vzdržnim javnim financam. Pri tem moramo že zdaj razmišljati tudi o tem, kako se po koncu krize vrniti k tej dolgoročni vzdržnosti.

([6]) Sporočilo Komisije *Spodbujanje okrevanja evropskega gospodarstva* z dne 4. marca 2009, COM(2009) 114 konč.
([7]) Glej opombo 4.
([8]) Glej opombo 7.

3.4.2 S sredstvi iz javnega proračuna je nemogoče urediti vse: rešiti banke, povečati socialne izdatke, financirati inovativne naložbe in podpirati podjetja. Država bo nujno morala najti nove vire prihodkov. Po mnenju EESO je treba razširiti osnovo za davčne prihodke držav članic, med drugim z zaprtjem davčnih oaz, koncem tekmovanja v zniževanju davkov in z ukrepi za preprečevanje davčnih utaj. Poleg tega je treba na splošno razmisliti o davčnih sistemih, pri čemer bo treba upoštevati vprašanja v zvezi z davčnimi prispevki za različne vrste dohodka in premoženja ([9]).

3.4.3 Krepitev evropske razsežnosti pomeni tudi, da je treba vse bolj razmišljati o skupnih evropskih projektih, npr. na področju energetske infrastrukture. Večja prožnost med proračunskimi postavkami bi omogočila sofinanciranje takšnih projektov z neizkoriščenimi sredstvi iz proračuna EU. Proučiti bi bilo treba tudi zamisel o evropski obveznici in evropskem državnem skladu.

3.5 *Povečanje evropskih sredstev, lažji dostop do sredstev iz evropskih strukturnih skladov in naglo izboljšanje koriščenja sredstev iz sklada za prilagoditev globalizaciji*

3.5.1 Pri dodeljevanju sredstev iz različnih evropskih skladov sta za večjo učinkovitost poleg učinkovite uporabe potrebna tudi prožnost in pragmatičen pristop. Zato je treba poenostaviti administrativne vidike uporabe načrtovanih sredstev in po možnosti povečati obseg sredstev z uporabo neizkoriščenih sredstev iz drugih političnih področij Skupnosti.

3.5.2 EESO je pred kratkim pripravil ločeno mnenje ([10]) o evropskem skladu za prilagoditev globalizaciji, v katerem je izrecno pozdravil predlog Komisije, da se področje uporabe sklada začasno razširi tudi na zaposlene, ki so bili odpuščeni zaradi sedanje svetovne gospodarske krize.

3.5.3 EESO je poleg tega predlagal podvojitev sredstev sklada na 1 milijardo EUR, podaljšanje obdobja izplačevanja sredstev na 24 mesecev, znižanje praga glede najnižjega števila odpuščenih na 500 delavcev in povečanje stopnje sofinanciranja. Poleg tega EESO poziva k vključitvi socialnih partnerjev v vse ravni obravnave zahtevkov za podporo. Če se bo gospodarska kriza nadaljevala, bo treba razmisliti o dodatnem povečanju sredstev in možnosti nadaljnjega znižanja praga glede najnižjega števila odpuščenih delavcev, ki je pogoj za upravičenost do podpore, pod 500 oseb.

([9]) Glej opombo 8.

([10]) Mnenje EESO z dne 24. marca 2009 *Evropski sklad za prilagoditev globalizaciji,* poročevalec g. PARIZA CASTAÑOS (UL C 228 z dne 22.9.2009).

3.6 *Razvijanje spretnosti, upoštevanje potreb na trgu dela in spodbujanje mobilnosti*

3.6.1 Razvijanje spretnosti je nujno za prihodnjo rast in produktivnost Evrope, njeno sposobnost prilagajanja spremembam ter enakost in socialno kohezijo. To je najboljši način za izkoristek novih možnosti za trajnostno ustvarjanje novih delovnih mest.

3.6.2 Ko bo gospodarstvo okrevalo, bo potrebna vsa delovna sila, in to že zaradi demografskih sprememb, ki jih zaznamuje zmanjševanje delovne sile v delovno aktivni starostni skupini.

3.6.3 Mobilnost delavcev je ključni instrument za učinkovito delovanje enotnega trga in je bistvenega pomena za to, da bi več ljudi našlo boljšo zaposlitev, kar sodi med glavne cilje lizbonske strategije. Delavci morajo biti mobilnejši pri prehajanju z enega na drugo delovno mesto ter iz ene regije oziroma države članice v drugo, če je ta mobilnost v skladu s sprejetimi kolektivnimi pogodbami in nacionalnim delovnim pravom. Mobilnost tudi pospešuje gospodarsko rast in konkurenčnost EU med svetovnimi gospodarskimi tekmeci.

4. **Ugotovitve o prednostnih nalogah, opredeljenih na vrhu o zaposlovanju**

4.1 Na podlagi zgoraj navedenih ključnih točk EESO podpira prednostne naloge, opredeljene na vrhu o zaposlovanju, ki lahko pomagajo stabilizirati razmere na trgu dela.

4.1.1 *Ohranjanje delovnih mest:* po mnenju EESO je posebno pomembno, da se osredotočimo zlasti na kakovost dela (več in boljša delovna mesta) in na prehode z enega delovnega mesta na drugo, ki se izplačajo („make transition pay“). Zasnova prožne varnosti mora ustvariti učinkovito „varnost v obdobju sprememb“ („security in change“), pri čemer je treba v praksi enak pomen pripisati varnosti na trgu dela, stabilni zaposlitvi in ohranjanju zaposljivosti ter socialni varnosti in prožnosti trga dela. Na poti iz krize k ponovni rasti je treba tako delavcem zagotoviti večjo varnost, manj prožnosti in manj negotove delovne razmere.

4.1.2 *Spodbujanje mobilnosti:* gospodarska situacija, ki se spreminja, zahteva veliko mero inovativne prilagodljivosti, tudi na trgih dela. Razviti moramo sposobnost, da se pametno odzovemo na strukture, ki se hitro spreminjajo. V smislu zasnove prožne varnosti je treba zagotoviti, da bodo delavci pripravljeni na nove izzive na trgu dela, kar bo omogočilo prehajanje med kakovostnimi delovnimi mesti. Glede na sedanjo krizo je treba

posebno pozornost posvetiti ohranjanju zaposljivosti. Pomembno je, da se ustvarjajo in zaščitijo delovna mesta, ne pa da se zgolj sprejemajo ukrepi za podporo brezposelnim. Poleg tega je treba storiti vse, da bodo ukrepi politike trga dela in zaposlovanja resnično omogočili prehode z izgubljenih na novo ustvarjena delovna mesta, ne pa vodili k prehajanju z zaposlitve v brezposelnost ali v zanko delovnih mest slabše kakovosti.

4.1.3 *Nadaljnje usposabljanje glede na potrebe na trgu dela:* EESO ugotavlja, da so dostop do izobraževanja in nadaljnjega usposabljanja, njuno financiranje in izkoriščanje delovnega časa za vseživljenjsko učenje prednostnega pomena. Vendar pa mora biti to povezano z ustvarjanjem produktivnih, visokokakovostnih in dobro plačanih delovnih mest, da delavci ne bodo – kot se to prepogosto dogaja – prisiljeni sprejeti zaposlitev na nizkokvalificiranem delovnem mestu. Dobro usposobljeni zaposleni in produktivna delovna mesta so nujni za vključevanje mladih na trg dela, pa tudi za večjo konkurenco in blaginjo.

4.1.4 *Boljši dostop do trga dela:* zaradi sedanje krize, ki poglablja neenakosti in vse več ljudem povzroča eksistenčne težave, je izboljšanje dostopa do trga dela posebno pomembna naloga. Zlasti je treba omogočiti zaposlitev tistim, ki so izključeni iz trga dela, in si učinkovito prizadevati za odpravo diskriminacije pri dostopu do trga dela in ohranjanju vloge na njem. EESO je pripravil ločeno mnenje o spodbujanju dostopa prednostnih skupin na trg dela in pri tem poudaril, da morajo (ponovno) vključitev na trg dela vedno spremljati prizadevanja za zagotovitev, da bodo zaposleni iz teh skupin imeli možnost ostati na trgu dela in na njem napredovati ([11]). S tega vidika mora EU ob vključevanju socialnih partnerjev in spoštovanju njihove avtonomije zagotoviti tudi ustrezna pravila za nestandardne oblike zaposlitve, pri čemer ostaja jasno, da mora biti zaposlitev za nedoločen čas tudi v prihodnje pravilo.

4.1.5 *Spodbujanje podjetništva in ustvarjanje delovnih mest*: EESO se strinja, da morajo kratkoročne ukrepe spremljati dolgoročni ukrepi in strategija, usmerjena v prihodnost. Podjetjem je treba pomagati, da premagajo kreditni krč in oživijo svoje vsakodnevno poslovanje – proizvodnjo, ponudbo storitev in ustvarjanje delovnih mest. Spodbujati je treba tudi podjetniški duh. Brezposelnim, zlasti mladim, ki so pripravljeni ustanoviti lastno podjetje, je treba pomagati z gospodarskimi instrumenti ter spodbujanjem produktivnih naložb in specifičnih kvalifikacij.

4.1.6 Nadaljevati je treba strukturne reforme v skladu s strategijo EU za rast in delovna mesta. Reforme morajo biti socialno sprejemljive in ne smejo zavirati prizadevanj za krepitev zasebnega in javnega povpraševanja ter ublažitev negativnih socialnih posledic.

4.2 Socialni partnerji in drugi predstavniki organizirane civilne družbe imajo pri spopadanju s krizo glavno vlogo. Potreben je okrepljen socialni dialog, zlasti tudi boljše kolektivne pogodbe, po eni strani zato, da se opredeli in izvaja politika, ki bo čim hitreje vodila iz krize, po drugi pa zato, da se čim bolj omilijo gospodarske in socialne posledice krize za državljane. Naloga nosilcev odločanja v gospodarstvu, družbi in politiki je zdaj zagotoviti, da se takšna kriza ne bo več ponovila.

V Bruslju, 11. junija 2009

Predsednik
Evropskega ekonomsko-socialnega odbora
Mario SEPI

([11]) Mnenje EESO z dne 12. julija 2007 o *zaposlovanju prednostnih kategorij (lizbonska strategija)*, poročevalec g. GREIF (UL C 256, 27.10.2007).

PRILOGA

k Mnenju Evropskega ekonomsko-socialnega odbora

Naslednja amandmaja, ki sta bila med razpravo zavrnjena, sta prejela najmanj četrtino oddanih glasov (člen 54(3) poslovnika):

Točka 3.3

Spremeni se tako:

Po možnosti izogibanje znižanju dohodka, spodbujanje enakih možnosti, ~~obravnavanje neenakosti in zagotavljanje večje varnosti na trgu dela~~; prožna varnost je pravi pristop za modernizacijo in spodbujanje prilagodljivosti trgov dela.

Rezultat glasovanja

Za: 84 Proti: 90 Vzdržani: 11

Točka 3.3.1

Spremeni se tako:

Hiter in velik porast brezposelnosti ter uporaba modelov zaposlitve s skrajšanim delovnim časom kažeta, da ~~je~~ prožnost na trgih dela v večini držav članic EU ~~dovolj prožnosti ki~~ bistveno pomaga podjetjem, da se ~~omogoča~~ kratkoročeno odzivajo na upad naročil. ~~Zato ne moremo trditi, da so trgi dela v Evropi preveč togi. Pozivi k omejevanju veljavnih predpisov s področja varnosti zaposlitve so tako popolnoma nerealni.~~ Ker je vse več zaposlenih zaradi poslabšanja gospodarskih razmer in razmer na trgu dela izpostavljenih vse hujšemu tveganju, je – ravno nasprotno – bolj potrebno ~~avečja varnost na trgih dela.~~ ustrezno ravnovesje med prožnostjo in varnostjo. Za spodbujanje enakih možnosti in preprečitev naraščanja neenakosti bi bilo treba sprejeti ustrezne ukrepe, namenjene predvsem najbolj prikrajšanim skupinam. V ta namen je treba po mnenju EESO znižati stroške dela, ki ne spadajo v plačo, zagotoviti ustrezno dohodkovno podporo hkrati pa ohraniti spodbude za ponovno zaposlovanje. ~~Po mnenju EESO je to mogoče doseči tudi tako, da se zlasti brezposelnim olajša dostop do storitev socialne podpore in poveča obseg teh storitev, s čimer se prepreči nadaljnje povečevanje neenakosti. V povezavi s tem EESO poziva Komisijo, naj oživi svoj predlog za podaljšanje obdobja upravičenosti do podpore za primer brezposelnosti.~~

Rezultat glasovanja

Za: 78 Proti: 96 Vzdržani: 9